

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 11. junij 2020

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravnini	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda

OR

Vse galsko ljudstvo se zelo posveča verskim obredom. Zato tisti, ki so jih prizadele hude bolezni in tisti, ki se znajdejo v bitkah in nevarnostih, kot žrtve žrtvujejo ljudi in imajo pri teh žrtvovanjih za pomočnike druide, ker je za življenje človeka potrebno življenje človeka. Mislijo namreč, da ni mogoče na drug način pomiriti nesmrtnih bogov. Žrtvovanja te vrste prirejajo javno.

Drugi (druga galska ljudstva) imajo kipe ogromne velikosti, katerih ude, spletene iz vrbovih šib, napolnijo z živimi ljudmi. Ko te zažgejo, ljudje, ki jih zajame plamen, umrejo. Menijo, da so smrtne kazni onih, ki so bili zasačeni pri kraji ali pri razbojništvu, dražje nesmrtnim bogovom. Toda ko zmanjka množica žrtev te vrste, sežejo tudi po nedolžnih.

VR

Vse galsko ljudstvo se zelo posveča verskim obredom. Zato tisti, ki so jih prizadele hujše bolezni, in tisti, ki se znajdejo v bitkah in nevarnostih, ali kot žrtve žrtvujejo ljudi ali se zaobljubijo, da bodo žrtvovali ljudi, in pri teh žrtvovanjih imajo za pomočnike druide, ker za življenje človeka, razen če ni dano življenje človeka, kot menijo, ni mogoče pomiriti nesmrtnih bogov. Žrtvovanja te vrste prirejajo javno.

Drugi (druga galska ljudstva) imajo kipe ogromne velikosti, katerih ude, spletene iz vrbovih šib, napolnijo z živimi ljudmi. Ko te zažgejo, ljudje, ki jih zajame plamen, umrejo. Menijo, da so smrtne kazni onih, ki so bili zasačeni pri kraji ali pri razbojništvu, dražje nesmrtnim bogovom. Toda ko zmanjka množica žrtev te vrste, sežejo tudi po nedolžnih.

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																																	
1	5	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebne glagolske oblike</th> <th colspan="4">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th colspan="2">Glagol</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak.</th> <th>Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>poterat (4. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>impf.</td> <td>akt.</td> <td>ptcp.</td> <td>pf.</td> <td>pas.</td> </tr> <tr> <td>oriebatur (5. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>impf.</td> <td>pas.</td> <td>ptcp.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> </tr> <tr> <td>–</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>inf.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> </tr> </tbody> </table>	Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike				Glagol	Analiza			Glagol		Analiza		Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	poterat (4. vrst.)	3.	sg.	ind.	impf.	akt.	ptcp.	pf.	pas.	oriebatur (5. vrst.)	3.	sg.	ind.	impf.	pas.	ptcp.	prez.	akt.	–						inf.	prez.	pas.
Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																	
Glagol	Analiza			Glagol		Analiza																																													
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način																																											
poterat (4. vrst.)	3.	sg.	ind.	impf.	akt.	ptcp.	pf.	pas.																																											
oriebatur (5. vrst.)	3.	sg.	ind.	impf.	pas.	ptcp.	prez.	akt.																																											
–						inf.	prez.	pas.																																											
Skupaj	5																																																		

Naloga	Točke	Rešitev																						
2	3	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ei (2. vrst.)</td> <td>osebni/kazalni</td> <td>dat.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>ille (3. vrst.)</td> <td>kazalni</td> <td>nom.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>quo (5. vrst.)</td> <td>vprašalni</td> <td>abl.</td> <td>sg.</td> <td>m.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza		Sklon	Število	Spol	ei (2. vrst.)	osebni/kazalni	dat.	sg.	m.	ille (3. vrst.)	kazalni	nom.	sg.	m.	quo (5. vrst.)	vprašalni	abl.	sg.	m.
Zaimek	Vrsta	Analiza																						
		Sklon	Število	Spol																				
ei (2. vrst.)	osebni/kazalni	dat.	sg.	m.																				
ille (3. vrst.)	kazalni	nom.	sg.	m.																				
quo (5. vrst.)	vprašalni	abl.	sg.	m.																				
Skupaj	3																							

Naloga	Točke	Rešitev
3	4	<p>♦ Nubes ex Vesuvio orta ab eruditissimo viro conspecta est.</p>
Skupaj	4	

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ akuzativ z infinitivom
	2	♦ Moja mati je pokazala, da se pojavlja oblak.
4.2	1	♦ vezni particip
	2	♦ Potem ko se je sončil, je leže študiral.
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev	
5.1	4	♦	
		Izpis	Analiza
		Vezna beseda cum	podredni veznik
		Glagolska oblika apparuisset	Utemeljitev časa in naklona: konj. plpf. za izražanje preddobnosti za preteklim časom
		Stavčna funkcija –	prislovnodoločilni (časovni)
5.2	4	♦	
		Izpis	Analiza
		Vezna beseda ne	podredni veznik
		Glagolska oblika possit	Utemeljitev časa in naklona: konj. prez. za izražanje istodobnosti za glavnim časom
		Stavčna funkcija –	prislovnodoločilni odvisnik (namerni)
Skupaj	8		

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	5	♦ Plinius Minor tradit avunculum suum fuisse Miseni classemque imperio praesentem rexisse .
6.2	2	♦ Incertum erat, ex quo monte miraculum illud oriretur (oriretur) .
6.3	2	♦ Plinius navem conscendit, ut miraculum illud conspiceret .
Skupaj	9	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev
1	5	♦ Plinij Starejši; Naturalis historia (Naravoslovje); 79 (79 n. št.); piniji; Tacitu.
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev												
2	5	♦ <table border="1" data-bbox="486 1169 769 1850"> <tr> <td>Delo</td> <td>Avtor</td> </tr> <tr> <td>Pisma</td> <td>Plinij</td> </tr> <tr> <td>Epigrami</td> <td>Marcial</td> </tr> <tr> <td>Satirikon</td> <td>Petronij</td> </tr> <tr> <td>Germanija</td> <td>Tacit</td> </tr> <tr> <td>Satire</td> <td>Juvenal</td> </tr> </table>	Delo	Avtor	Pisma	Plinij	Epigrami	Marcial	Satirikon	Petronij	Germanija	Tacit	Satire	Juvenal
Delo	Avtor													
Pisma	Plinij													
Epigrami	Marcial													
Satirikon	Petronij													
Germanija	Tacit													
Satire	Juvenal													
Skupaj	10													

Naloga	Točke	Rešitev
3	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	20	

Naloga	Točke	Rešitev
4	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.
Skupaj	15	

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85